

Дика гуска (скорочено)

Остап Вишня

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Дику гуску можна їсти так, як і свійську гуску, – з пряженою капустою або з яблуками, з гречаною кашею і так. Різниця між дикою гускою й свійською така, що дика гуска ніколи не плодиться в нас на базарах. А заповювати дику гуску не легко, бо вона в нас на Україні дуже-дуже рідко плодиться, а тільки перелітає навесні на північ, а восени – на південь.

Полювали ми з приятелем пізно восени дикі качки на річці Оскіл, на Куп'янщині. Полювали ми там дикі качки, довгенько щось полювали та й заповювали дику гуску – казарку. Правду, як і завжди, казавши, дика гуска ота повз нас і не летіла, і не пливла, проте ми її заповювали. Як це робиться, говорити не буду, бо у всякого мисливця у полюванні єсть свій стиль. Заповював гуску мій приятель, бо в нього було більше набоїв, а я свого гаманця забув удома...

У казарки було лише прострелене крило, і вона собі ходила по хаті, навіть почала вже їсти крихти з паляниці й пити воду. Ми довгенько збиралися виїздити на станцію, довгенько прощалися з хазяями, де зупинилися, потім співали пісень. А коли їхали на возі до станції, то так співали, що люди з хат вискакували. "Що воно таке?" – питалися вони. "Охотники поїхали!" Співали ми аж до самої станції. Співали й у вагоні, а коли лягали спати, не знали, куди приткнути гуску. Приятель вирішив з нею примоститися на верхній полиці. Він говорив, що спить дуже чутко. Та от вранці гуска виявилася чомусь мертвою.

Дискусії про те, як вважати тепер гуску: чи її забито на полюванні, чи вона упокоїлася власною смертю, тривали недовго. Ухвалено було вважати її за законну дичину, бо ж її таки було, хоч і на крило, а проте підстрелено. А про те, що казарка спала з приятелем на верхній полиці, вирішили забути і нікому не говорити.

Гуску з'їли по приїзді на другий день. Усі кріпко хвалили смачну дуже гуску, а хазяйка одрізала в неї крила і повісила в кабінеті мого приятеля. Але він попросив жінку повісити їх над її туалетним столиком.

Як вороги взагалі весняної охоти, ми здебільша полювали дикі гуси восени, коли вони летять у вирій. Одно кепсько, що ніколи вони не плавають біля берега, а плавають серед озера, заповювати їх дуже й дуже нелегко. Дика гуска – птиця вельми обережна й вельми сторожка, підкрастися до неї важко.

Одної благодатної осені ми з приятелем вирішили пополювати дикі гуси як слід, посправжньому. Ми знали одне велике озеро. Говорили ми про охоту на гусей, сидячи на лузі під ожередом сіна, увечері, після того, як постояли на качачому перельоті. Був ще

з нами чудесний охотник, Йосип Явдокимович, у якого ми зупинялися, приїздивши з города на охоту. Він казав, що дика гуска – звір дуже мудрящий, тому він ще жодного разу не вистрелив її. Але один спосіб, щоб гусей настріляти, знав. Якось один пан взяв велику бочку, обтикав її всю бур'яном та серед озера й затопив. Накидав на дно важкого каміння та й затопив. Так, щоб можна було в неї влізти, сидіти й стріляти. Але пан не настріляв гусей, бо в суботу перед неділею, коли він мав приїхати й у бочку сідати, капосні хлопці з бочки каміння повикидали й цілу ніч з тією бочкою в озері товклися!

Ми захопилися за цей спосіб. Дістали підходящу бочку, поставили її, накидавши на дно великого каміння й обтикавши бур'яном, серед озера, за тиждень, приблизно, до того, як мали прилетіти гуси.

Поставили ми її. А перед тим, як полювати, добре зарядилися, бо забули правило: ідеш на озеро, так заряджай добре рушницю і не надто заряджайся сам. Вискочило це правило у нас тоді з голови.

Перед світом вийшли полювати. Приятель взяв з собою в бочку ще пляшку отого, що гріє (на випадок – змерзне!). Прийшли ми до озера, чимало там пововтузилися, доки приятель у човна сісти поцілів, а таки, кінець кінцем, поцілів... Одвіз я його до бочки. Біля бочки теж чимало клопоту було, доки я його в ту бочку посадив. Посадив і поплив до берега.

Невдовзі приятель почав кричати: "Рятуйте!" Виявляється, він забагато випив і не витримав рівноваги, бочка перевернулася, а рушниця втопилася. Ми з Йосипом Явдокимовичем доставили приятеля на берег. Потім Йосип Явдокимович поплив човном на те місце, виліз, побродив у болоті і знайшов рушницю.

А гуси летять, а гуси летять! "Кричи, – кажу приятелеві, – Гуси, гуси, гусенята, Візьміть мене на крилята Та понесіть до матінки". "До матінки, – каже він, – далеко! А от якби на піч!" (дуже був змерз приятель).

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу